

Underbilag 1 til bilag 1Indenrigsministeriets
sygeplejerskeudvalg.

I anledning af anmodningen fra folketingets udvalg angående forslag til lov om husmoderafløsning om en udtalelse over lovforslaget med en vurdering af forslagets eventuelle indvirkning på tilgangen af kvindelige arbejdskraft til sygehuse og sygeplejen i det hele taget skal jeg som formand for indenrigsministeriets sygeplejerskeudvalg og tillige som formand for indenrigsministeriets hjemmesygeplejerskeudvalg udtale følgende:

Forslaget har ikke været forelagt de pågældende udvalg, og jeg vil derfor kun kunne give udtryk for mit personlige syn på de nævnte forhold.

Etableringen af en husmoderafløsningsordning vil være et værdifuldt supplement til den bestående hjemmesygepleje. Under drøftelserne i hjemmesygeplejerskeudvalget angående muligheden for en rationalisering og effektivisering af hjemmesygeplejen har man været inde på det ønskelige i, at hjemmesygeplejersken for helt at kunne være til disposition for den egentlige sygeplejegering fritages for forskelligt andet arbejde af ikke sygeplejemæssig art, der er påkrævet i tilfælde af sygdom i hjemmet, og som for tiden ikke sjældent blive udført af hjemmesygeplejersken, samt også for sådan lettere sygepleje, som en husmoder vil være i stand til at påtage sig. Husmoderafløseren vil på disse punkter kunne aflaste hjemmesygeplejersken, og en efter disse linier udbygget hjemmesygepleje i forbindelse med husmoderafløsning vil formentlig i visse tilfælde kunne medvirke til at nedsætte behovet for sygehusindlæggelser.

Det må således antages, at en husmoderafløsningsordning på forskellig måde vil kunne bidrage til at nedsætte behovet for uddannet sygeplejehjælp, og det ligger derfor på linie med sygeplejerskeudvalgets og hjemmesygeplejerskeudvalgets bestræbelser herfor.

Hvad angår spørgsmålet om, hvilken indflydelse lovforslaget vil kunne få på tilgangen af kvindelig arbejdskraft til sygeplejen, bemærkes, at den foreslåede husmoderafløsningsordning næppe vil få større direkte virkninger på tilgangen af elever til sygehuse, idet denne tilgang gennemgående hidrører fra de unge kvinder, hvori mod husmoderafløserne ifølge oplysningerne i betænkningen fra arbejds- og socialministeriets udvalg angående husmoderafløserne hovedsagelig tænkes rekrutteret blandt de ikke helt unge kvinder. Jeg kan imidlertid oplyse, at såvel sygehusene som andre institutioner for syge og svagelige m. m., hvor manglen på sygeplejersker navnlig er følelig, som led i bestræbelserne for at imødegå følgerne af denne mangel i vid udstrækning er kommet ind på i sygeplejen at beskæftige et personale, bestående af kvinder uden egentlig sygeplejeuddannelse, betegnet sygehjælpere. Det er sygeplejerskeudvalgets opfattelse, at dette korps af hjælpere, der også vil kunne finde beskæftigelse på institutionerne under normale personaleforhold, bør søges udvidet mest muligt. Udvalget overvejer derfor i den nærmeste fremtid at fremkomme med forslag herom, samtidig med at man påtænker at give nærmere vejledende retningslinier for beskæftigelsen af sygehjælperne og for disses uddannelse m. m. Jeg skal iøvrigt oplyse, at sygeplejerskemanglen ifølge udvalgets beregning må antages at blive yderligere forøget i de først kommende år.

Mulighederne for at skaffe en tilfredsstillende tilgang af sygehjælpere, der ud fra de foreliggende erfaringer bør omfatte såvel yngre kvinder som kvinder i mere